

Sygn. akt III AUa 233/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Marek Procek
Protokolant	Elżbieta Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji ubezpieczonej K. G.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie z dnia 14 grudnia 2017r. sygn. akt IV U 697/17

1. **oddala apelację,**

2. **odstępuje od obciążenia ubezpieczonej K. G. kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 233/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że K. G., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym

i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 lipca 2015 r. do 13 października 2016.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 1 lipca 2015 r. K. G. zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i zdrowotnego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, poczynając od dnia 1 lipca 2015 r. Następnie w dniu 31 lipca 2015 r. ubezpieczona złożyła dokument rozliczeniowy ZUS DRA, deklarując podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe wynoszącą 7.000,00 zł i w ustawowym terminie zapłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy. W okresie od 1 sierpnia 2015 r. do 5 października 2015 r. K. G. pobierała zasiłek chorobowy, a następnie w okresie od 6 października 2015 r. do 3 października 2016 r. zasiłek macierzyński, po czym z dniem 14 października 2016 roku wykreśliła działalność gospodarczą z CEIDG. Zdaniem organu rentowego, mając na uwadze powyższe okoliczności oraz fakt, że przedstawione przez ubezpieczoną dokumenty, mające potwierdzać wykonywanie czynności w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, budzą istotne wątpliwości co do ich wiarygodności, należy uznać, że faktycznie nie miała ona intencji podjęcia i wykonywania zarobkowej działalności gospodarczej i w rzeczywistości jej nie prowadziła, a jedynie zmierzała do włączenia się do systemu ubezpieczeń społecznych w celu uzyskania wysokich świadczeń.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła K. G., zarzucając, że została ona wydana bez podstawy prawnej oraz na postawie wadliwych i stronniczych oraz oderwanych od stanu rzeczywistego ustaleń, w szczególności poprzez uznanie, że wykonywanie przez nią działalności gospodarczej miało charakter pozorny, pomimo że w lipcu 2015 r. dokonywała zarówno zakupów jak i sprzedaży oraz potwierdzenia zarówno faktu zarejestrowania przez nią działalności gospodarczej, jak i zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego i opłacenia składek z tego tytułu. Odwołująca zarzuciła, że zaskarżona decyzja w swojej istocie dyskryminuje kobiety ciężarne, a ustalenia przez organ rentowy są wzajemnie sprzeczne. Wskazując na powyższe K. G. wniosła o uchylenie lub zmianę zaskarżonej decyzji, poprzez wskazanie, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 lipca 2015 r. do 13 października 2016 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz o zasądzenie od ubezpieczonej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2017r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie oddalił odwołanie i obciążył ubezpieczoną obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił:

W dniu 29 czerwca 2015 r. K. G. ukończyła studia licencjackie na Wydziale Pedagogicznym Akademii im. (...) w C. uzyskując tytuł licencjata, przy czym kończąc te studia była już w ciąży, w którą zaszła na początku roku 2015 (poród miał miejsce w dniu 6 października 2015 r.). Uzupełniające studia magisterskie odwołująca rozpoczęła w dniu 1 października 2017 r. w systemie zaocznym.

W dniu 22 czerwca 2017 r. K. G. dokonała w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wpisu o założeniu pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży hurtowej kwiatów i roślin, ze wskazaniem jako daty rozpoczęcia działalności dzień 1 lipca 2015 r. W dniu 1 lipca 2015 r. odwołująca zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i zdrowotnego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, poczynając od dnia 1 lipca 2015 r., jako podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia wskazując kwotę 7.000,00 zł. Należne składki na ubezpieczenia społeczne, liczone od zadeklarowanej podstawy wymiaru, odwołująca opłaciła za lipiec 2015r. w całości i w przepisany terminie.

W okresie od 1 sierpnia 2015 r. do 5 października 2015 r. K. G. pobierała zasiłek chorobowy, a następnie w okresie od 6 października 2015 r. do 3 października 2016 r. zasiłek macierzyński, po czym z dniem 14 października 2016 r. wykreśliła działalność gospodarczą z CEIDG.

W dniu 9 listopada 2016 r. odwołująca zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Z. jako osoba bezrobotna poszukująca zatrudnienia. Decyzją z dnia

18 listopada 2016 r. nr (...) Starosta Powiatu (...) przyznał K. G. prawo do zasiłku dla osób bezrobotnych, poczynając od dnia 9 listopada 2016 r. Decyzją z dnia 10 maja 2017 r. nr (...) Starosta Powiatu (...) orzekł o utracie przez odwołującą prawa do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 8 maja 2017 r.,

z powodu upływu maksymalnego okresu jego pobierania.

Z dniem 10 maja 2017 r. K. G. ponownie rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, w związku z czym z tym dniem utraciła status osoby bezrobotnej. Zgłaszając się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej odwołująca za miesiące maj i czerwiec zadeklarowała podstawę wymiaru składek wynoszącą 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, a od lipca 2017 r. zadeklarowała najniższą możliwą podstawę wymiaru składek.

K. G. od dzieciństwa często przebywała u swoich dziadków, którzy zamieszkują w miejscowości F., gdzie prowadzili działy specjalne produkcji rolnej. Dziadkowie odwołującej początkowo uprawiali przede wszystkim warzywa, a około 10 lat temu zajęli się uprawą kwiatów w tunelach foliowych o powierzchni około 200 m². Obecnie formalnym właścicielem w/w gospodarstwa jest Z. S. – syn dziadków K. G. i jej wuj, przy czym faktycznie prowadzeniem gospodarstwa nadal zajmują się głównie dziadkowie odwołującej, albowiem w/w pracuje zawodowo jako nauczyciel.

Dodatkowo w gospodarstwie pomaga Z. S. jego brat – ojciec ubezpieczonej, który obecnie jest emerytem. K. G. przez wiele lat pomagała członkom rodziny w prowadzeniu gospodarstwa ogrodniczego, za co otrzymywała stosowne wynagrodzenie.

W związku z prowadzeniem uprawy kwiatów dziadkowie i wuj odwołującej regularnie zakupywali i zakupują znaczne ilości odpowiedniej do tego celu ziemi i torfu, przy czym decyzje w przedmiocie jego zakupu, podobnie jak w przypadku zakupu innych artykułów niezbędnych przy prowadzeniu upraw, podejmują wspólnie dziadkowie ubezpieczonej, jej ojciec i Z. S., natomiast późniejszymi kwestiami logistycznymi związanymi z dostawami tych towarów zajmuje się dziadek odwołującej.

Na potrzeby prowadzonych upraw w/w co roku zakupują dwie wywrotki ziemi humusowej oraz torf kwaśny workowany, przy czym nie mają oni stałego dostawcy tych towarów i kupują je w różnych miejscach, między innymi w firmie (...) sp. z o.o. B. oraz w P.H.U. (...) w K..

W ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej K. G.:

- w dniu 9 lipca 2015 r. zakupiła w P.H.U. (...) w K. 25 ton ziemi humusowej za kwotę 1.800,09 zł brutto;

- dniu 16 lipca 2015 r. nabyła w firmie (...) worki torfu kwaśnego za cenę 10.800,00 zł brutto;

- w dniu 17 lipca 2015 r. sprzedała Z. S. 300 worków torfu kwaśnego za kwotę 9.600,00 zł brutto;

- w dniu 17 lipca 2015 r. sprzedała J. I. 132 worki torfu kwaśnego za kwotę 4.224,00 zł brutto;

- w dniu 17 lipca 2015 roku sprzedała K. B. 25 ton ziemi humusowej za kwotę 2.200,00 zł brutto;

- w dniu 29 lipca 2015 roku zakupiła w P.H.U. (...) w K. 25 ton ziemi humusowej za kwotę 1.800,09 zł brutto;

- w dniu 29 lipca 2015 r. sprzedała Z. S. 25 ton ziemi humusowej za kwotę 2.200,00 zł brutto.

Dodatkowo w dniu 27 lipca 2015 r. ubezpieczona zapłaciła D. W., prowadzącej Biuro (...) kwotę 12,30 zł tytułem opłaty za wykonaną na jej rzecz usługę księgową.

W lipcu 2015 r. K. G. w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej dokonała zakupów na łączną kwotę 14.400,18 zł (przy całkowitych wydatkach w kwocie 14.412,48 zł) i sprzedaży na łączną kwotę 18.224,00 zł, co dało dochód w kwocie 3.811,52 zł.

Całość torfu i ziemi, które w 2015 r. zakupiła odwołująca, została przywieziona do gospodarstwa (...), skąd następnie w odpowiedniej części została przewieziona do J. I. i K. B..

Po ponownym zarejestrowaniu działalności gospodarczej w 2017 r. K. G. również zajęła się handlem artykułami ogrodniczymi, w szczególności kwiatami, torfem i ziemią humusową, przy czym w okresie od 10 maja do 31 października 2017 r. jej głównym odbiorcą był wujek Z. S..

J. I. od około 20 lat prowadzi działki specjalne produkcji rolnej i z tego tytułu pozostaje ubezpieczona w KRUS-ie. W ramach prowadzonego gospodarstwa w/w zajmuje się uprawą różnego rodzaju kwiatów ozdobnych (pelargonii, surfinii, szalwii i aksamitek) oraz roślin pozostałych, głównie pomidorów. W związku z uprawą roślin J. I. co roku dokonywała zakupu torfu kwaśnego w ilości około 50 worków po 250 litrów. Zwykle torf w/w kupowała w składzie ogrodniczym w P., a w przypadku, gdy potrzebowała jedynie niewielkiej jego ilości, zaopatrywała się w sklepach ogrodniczych. J. I. od wielu lat dobrze zna się z dziadkami odwołującej, w tym dzielili się oni ze sobą nawzajem informacjami, gdzie można taniej nabyć artykuły niezbędne przy prowadzeniu upraw. W 2015 r. dziadkowie K. G. poinformowali J. I.

o tym, że będą kupowali na własne potrzeby torf po okazyjnej cenie. W/w po sprawdzeniu w Internecie, że proponowana cena torfu rzeczywiście jest korzystna, postanowiła przyłączyć się do zakupu dziadków ubezpieczonej i zamówiła u nich na własne potrzeby 132 worki torfu. J. I. nie wzięła od dziadków odwołującej adresu dostawcy torfu, sama się z nim nie skontaktowała, a umówioną za towar cenę zapłaciła gotówką kierowcy, który dostarczył zamówiony torf.

W 2017 r. J. I. zakupiła u odwołującej torf w ilości 132 worków, przy czym tym razem sama się z nią skontaktowała drogą telefoniczną.

K. B. pracuje zawodowo jako asystent rodziny, a dodatkowo prowadzi działki specjalne produkcji rolnej, pod postacią uprawy kwiatów, głównie kalii, przy czym faktycznie uprawami kwiatów zajmują się jej rodzice, którzy jaki czas temu przepisali na nią własność gospodarstwa rolnego w związku z ubieganiem się o prawo do emerytury. Ojciec w/w jest ojcem chrzestnym Z. S., zaś dom jej rodziców od domu dziadków odwołującej dzieli 5 posesji. Rodzice K. B. utrzymują przyjacielskie kontakty z rodziną odwołującej, w tym porozumiewają się z jej dziadkami w sprawie zakupu nawozów, tj. informują się nawzajem, gdzie można je kupić po dobrej cenie. Do 2015 r. K. B. i jej rodzice nigdy nie kupowali na potrzeby prowadzonego gospodarstwa rolnego ziemi humusowej, korzystając w tym zakresie z własnej ziemi zmieszanej z obornikiem. Zakup tej ziemi od ubezpieczonej był zdarzeniem jednorazowym i już się nie powtórzył (również od innych dostawców). Ziemia do gospodarstwa (...) została przywieziona samochodem ciężarowym, przy czym nie wie ona skąd ta ziemia została przywieziona.

H. Ź. od około 10 lat prowadzi działalność gospodarczą od firmą P.H.U. (...) w K., w ramach której zajmuje się handlem opalem, ziemią, torfem i kamieniami ozdobnymi, przy czym w zakresie handlu ziemią jest to handel hurtowy i detaliczny. W zakresie obrotu ziemią humusową H. Ź. nie ma stałego kręgu odbiorców i nie prowadzi w tym zakresie działalności, która polegałaby na przewożeniu ziemi bezpośrednio od dostawców do klientów. Towar ten dostarczany jest na teren prowadzonego przedsiębiorstwa i tu składowany, a następnie jej własnym transportem rozwożony

do odbiorców końcowych. Zdarza się przy tym, że zamówiony towar jest przez jej kierowców wożony pod inne adresy niż te, na które pierwotnie opiewało zamówienie.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za niezasadne podnosząc w motywach rozstrzygnięcia co następuje:

Niesporne jest, że w okresie od 22 czerwca 2015 r. do 13 października 2016 r. K. G. figurowała w CEIDG-u jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (z datą rozpoczęcia działalności określoną na dzień 1 lipca 2015 r.). Konsekwencją istnienia takiego wpisu jest domniemanie (wzruszalne), że odwołująca prowadziła w tym czasie pozarolniczą działalność gospodarczą zgodną z tym wpisem.

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy potwierdza, że odwołująca w spornym okresie od 1 lipca 2015 r. do 13 października 2016 r. faktycznie nie prowadziła na własny rachunek pozarolniczej działalności gospodarczej, a wszelkie czynności podjęte przez nią w ramach formalnie zarejestrowanej działalności były pozorne i miały na celu wyłącznie wprowadzenie w błąd osób trzecich, w szczególności organu rentowego.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że w niniejszej sprawie niesporne jest, że w dacie zarejestrowania działalności gospodarczej odwołująca była w zaawansowanej ciąży. Oczywiście obowiązujące przepisy prawa nie zabraniają podejmowania działalności gospodarczej kobietom w ciąży, podobnie jak nie zabraniają deklarowania już od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wyższej niż minimalna dopuszczalna. Jednocześnie jednak w sytuacji, gdy tak jak w sprawie niniejszej, na skutek opłacenia stosunkowo wysokich składek (deklarowana podstawa wymiaru wynosiła 7.000,00 zł) za zaledwie jeden miesiąc (okres od 1 do 31 lipca 2015 r.), tj. najkrótszy możliwy okres umożliwiający nabycie prawa do zasiłku chorobowego (z wyłączeniem świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego) i macierzyńskiego ubezpieczona korzystała następnie z ponadprzeciętnie wysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych przez okres ponad roku, tj. w okresie od 1 sierpnia do 5 października 2015 r. z zasiłku chorobowego i następnie w okresie od 6 października 2015 r. do 3 października 2016 r. z zasiłku macierzyńskiego, a następnie z dniem 14 października 2016 r. zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, szczególnie uważnego zbadania wymaga, czy działalność ta rzeczywiście była prowadzona, a nie służyła wyłącznie do uzyskania tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi i następnie uzyskania bardzo dużych świadczeń pieniężnych z tych ubezpieczeń kosztem pozostałych uczestników systemu ubezpieczeń społecznych.

Przy dokonywaniu powyższej oceny uwzględnić również należy, że przed dniem 1 lipca 2015r. K. G. nigdy nie pracowała zarobkowo, po dniu 13 października 2016 r. nie podjęła działalności zarobkowej, ale zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Z. jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku, a następnie po wyczerpaniu pełnego okresu zasiłkowego, w dniu 10 maja 2017 r. ponownie rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej (analogicznej jak w spornym okresie), przy czym tym razem zgłaszając się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za miesiące maj i czerwiec 2017 r. zadeklarowała podstawę wymiaru składek wynoszącą 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, a od lipca 2017 r. zadeklarowała najniższą możliwą podstawę wymiaru składek.

Sąd Okręgowy za całkowicie niewiarygodne uznaje twierdzenia ubezpieczonej, że w dniu 14 października 2016 r. nie miała zamiaru zaprzestać działalności gospodarczej, a jedynie chciała ją zawiesić, jednak na skutek omyłki zaznaczyła w formularzu złą opcję. Przynajmniej jeśli tak faktycznie było, to nic nie stało przecież na przeszkodzie, aby niezwłocznie po uzmysłowieniu sobie popełnionej omyłki, ubezpieczona mogła podjąć ponownie działalność gospodarczą, albowiem obowiązujące przepisy nie przewidują żadnego okresu karencji pomiędzy wyrejestrowaniem jednej i zarejestrowaniem kolejnej działalności gospodarczej. Po drugie odwołująca jako powód zawieszenia działalności gospodarczej wskazywała zły stan zdrowia dziecka, które wymagało jej opieki i spowodowane tym zmęczenie. Powyższe stoi jednak w oczywistej sprzeczności z

tym, że już w dniu 9 listopada 2016 r. odwołująca zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Z. jako osoba bezrobotna poszukująca zatrudnienia, a więc osoba gotowa do podjęcia pracy zawodowej w wymiarze pełnego etatu. Zdaniem Sądu Okręgowego jeśli stan zdrowia dziecka K. G. rzeczywiście uniemożliwiałby jej prowadzenie działalności gospodarczej, to tym bardziej uniemożliwiałby on jej wykonywanie pracy zawodowej w charakterze pracownika najemnego. Warto przy tym podkreślić, że z uwagi na rodzaj prowadzonej przez odwołującą działalności gospodarczej ma ona charakter sezonowy, w związku z czym mogła się ona spodziewać, że w okresie jesienno-zimowym działalność ta nie będzie na tyle absorbująca, aby uniemożliwiała jej sprawowanie opieki nad dzieckiem, szczególnie, że faktycznie działalność tę prowadziła ona na terenie gospodarstwa swojego wuja Z. S., gdzie pracowali jej dziadkowie, którzy w razie potrzeby mogli ją w prowadzeniu tej działalności wspomóc. Zupełnie inna sytuacja zachodzi w przypadku pracy zawodowej na etacie, która musi być przez pracownika świadczona osobiście, w wyznaczonym przez pracodawcę miejscu i czasie.

W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjmuje, że K. G. świadomie i celowo zaprzestała z dniem 14 października 2016 r. prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, albowiem na ten dzień osiągnęła już ona faktyczny cel, któremu działalność ta miała służyć. Późniejsze ponowne podjęcie przez nią działalności gospodarczej w maju 2017 r., w istocie umotywowane było wszczęciem przez organ rentowy procedury kontrolnej i miało służyć jedynie uwiarygodnieniu faktycznego prowadzenia tej działalności w kontrolowanym okresie.

W dalszej kolejności należy zauważyć, że wszystkie osoby, którym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej odwołująca miała sprzedawać torf kwaśny workowany i ziemię humusową były blisko związane z nią więzami rodzinnymi lub byli to bliscy znajomi jej dziadków, z którymi utrzymywali oni stałe kontakty sąsiedzkie i związane z prowadzeniem podobnego profilu działalności rolniczej.

Choć oczywiście powyższe może wynikać z faktu, że faktycznie podejmując działalność gospodarczą odwołująca w pierwszej kolejności zwróciła się do kręgu znanych jej osób, to jednak zważywszy na fakt, że nie znalazła on żadnego innego kontrahenta, a zakupy towaru, których dokonała, wystarczały wyłącznie na realizację zamówień tych osób (ubezpieczona nie dysponowała na bieżąco żadnym towarem, który mogłaby sprzedać, gdyby do miejsca prowadzenia przez nią działalności przybył klient), nakazuje podchodzić do sprawy z dużą dozą sceptycyzmu. Szczególnie istotne jest to w sytuacji, gdy jak twierdzi ubezpieczona w tamtym czasie dysponowała ona pieniędzmi zebranymi w czasie wesela (z nich miała opłacić składkę na ubezpieczenie społeczne), zaś towar którym handlowała nie był kłopotliwy w przechowywaniu i mógł oczekiwać składowany na klienta nawet dłuższy czas. Brak poczynienia w tej sytuacji jakichkolwiek zapasów towaru tym bardziej rodzi wątpliwości co do faktycznego prowadzenia przez K. G. działalności gospodarczej. Sama zresztą K. G. na rozprawie w dniu 2 listopada 2017 r. wprost przyznała, że nie kupiłaby towarów w ciemno, nie mając odbiorcy. Tymczasem nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej jest ryzyko gospodarcze i finansowe z tym związane, w przypadku działalności handlowej polegające na dokonaniu zakupu towarów z myślą o ich późniejszej sprzedaży. Prowadzenie działalności gospodarczej charakteryzuje się bowiem między innymi stałą gotowością do jej wykonywania (sprzedaży towarów, świadczenia usług).

W niniejszej sprawie ubezpieczona w istocie zakupywała tylko takie ilości towarów, jakie wystarczały na realizację zamówień składanych przez członków rodziny lub bliskich znajomych i to zdaniem Sądu Okręgowego zamówień z góry uzgodnionych, mających stworzyć pozory prowadzenia przez nią działalności gospodarczej.

Bardzo charakterystyczna sytuacja zachodzi w przypadku K. B. (jej ojciec jest chrzestnym wujka ubezpieczonej, a ona sama jest bliską sąsiadką jej dziadków) oraz jej rodziców, którzy od lat prowadząc działy produkcji specjalnej nigdy nie kupowali ziemi humusowej, ponieważ korzystali z własnej

ziemi wzbogacanej obornikiem. W całej historii prowadzonego przez w/w osoby gospodarstwa rolnego dokonali oni jednego tylko zakupu ziemi humusowej i to akurat w trakcie jednego miesiąca, w którym działalność gospodarczą w tym zakresie miała prowadzić odwołująca. Zdaniem Sądu Okręgowego uznanie, że w/w sytuacja stanowiła jedynie szczęśliwy dla ubezpieczonej przypadek, nie wytrzymuje krytyki w świetle doświadczenia życiowego i zasad logicznego myślenia, szczególnie w kontekście całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Podobnie zwraca uwagę okoliczność, że J. I., która miała być jedną z klientek odwołującej, faktycznie w ogóle się z nią nie skontaktowała, a nawet nie interesowała się skąd w istocie będzie pochodził zakupiony torf, zamawiając dostawę torfu bezpośrednio u dziadków ubezpieczonej.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, oceniany przez pryzmat doświadczenia życiowego i zasad logicznego myślenia, jednoznacznie wskazuje, że K. G. będąc w zaawansowanej ciąży i nie mając żadnego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, chciała nabyć prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wyłącznie w tym celu dokonała formalnej rejestracji działalności gospodarczej, a następnie korzystając z powiązań rodzinnych oraz znajomości swoich dziadków dokonała kilku pozorowanych sprzedaży towarów, które miały na celu uwiarygodnienie prowadzenia przez nią działalności gospodarczej.

W konsekwencji powyższego, mając na uwadze całokształt materiału dowodowego zaoferowanego przez strony, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że w spornym okresie od 1 lipca 2015 r. do 13 października 2016 r. K. G. faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej, a co za tym idzie zaskarżona decyzja organu rentowego, wyłączająca ją z ubezpieczeń społecznych w w/w okresie, jest prawidłowa.

Apelację od tego wyroku wywiodła ubezpieczona zarzucając naruszenie:

- prawa materialnego art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez uznanie, iż odwołującą się nie była osobą wymienioną w tym przepisie,

- prawa materialnego art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez nieuzasadnione uznanie, iż odwołującą się, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1 lipca 2015 r. do 13 października 2016r.

- prawa materialnego - art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez nieuzasadnione uznanie, iż odwołującą się nie rozpoczęła wykonywania działalności gospodarczej,

- prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c. polegające na dokonaniu przez Sąd dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów z naruszeniem zasad logiki, wiedzy oraz doświadczenia życiowego przejawiającej się w szczególności poprzez: zaakceptowanie naruszenia przez organ w stosunku do odwołującej się art. 18, art. 32 oraz art. 67 Konstytucji RP poprzez dyskryminujące przyjęcie, iż kobiecie, w szczególności ciężarnej nie należy się zabezpieczenie społeczne i taka sama ochrona jak innym członkom społeczeństwa, a jej macierzyństwo nie podlega szczególnej ochronie i opiece Rzeczypospolitej Polskiej; zaakceptowanie naruszenia przez organ w stosunku do odwołującej się art. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez naruszenie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, stan cywilny oraz stan rodzinny; zaakceptowanie naruszenia przez organ

w stosunku do odwołującej się art. 4 pkt 2 ustawy z 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, polegające na przyjęciu,

iż podjęcie działalności gospodarczej przez kobietę ciężarną „wymaga szczególnie uważnego zbadania (...) czy działalność nie służyła wyłącznie do uzyskania tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi”(akapit 1, str. 9 uzasadnienia),

- prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 5 k.c. w przedmiotowej sprawie.

Wskazując na przytoczone zarzuty skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a nadto o uzupełnienie postępowania dowodowego i dopuszczenie dowodów dołączonych do apelacji oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

Organ rentowy w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy stwierdził, że ubezpieczona nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 lipca 2015r. do 13 października 2016 r., czyli inaczej rzecz ujmując wyłączył K. G. z tych ubezpieczeń, do których ona się zgłosiła wskazując jako tytuł podlegania tym ubezpieczeniom prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zadaniem Sądu I instancji w tej sytuacji było rozstrzygnięcie, czy zasadnym było owo wyłączenie, czyli rozstrzygnięcie, czy istniał tytuł ubezpieczenia, czy też nie, a zatem rozstrzygnięcie czy owa działalność gospodarcza była rzeczywiście prowadzona.

Obowiązek ubezpieczenia związany jest bowiem z faktycznym wykonywaniem działalności gospodarczej stąd formalne zarejestrowanie tej działalności w organie ewidencyjnym a nawet złożenie deklaracji zgłoszeniowej do ubezpieczeń i opłacenie składki na ubezpieczenia nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Sąd I instancji uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na konstatację, że w spornym okresie ubezpieczona nie prowadziła żadnej działalności gospodarczej natomiast podjęła tylko czynności „pozorujące” prowadzenie takiej działalności, których celem było jedynie uzyskanie świadczeń w postaci wysokich - z uwagi na zgłoszoną podstawę wymiaru składki - zasiłków.

W tej sytuacji kluczową kwestią dla rozstrzygnięcia rozpatrywanej sprawy jest prawidłowość poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych i tym samym prawidłowość dokonanej przez tenże Sąd oceny dowodów.

W tym zakresie po pierwsze należy podnieść, iż ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów. Obejmuje ona rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze świadkami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Ocena ta powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopnia prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji.

Jeżeli zatem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). Musi się ona zatem ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne.

Odnosząc te uwagi ogólne do rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Skarżąca nie wykazała bowiem, że wnioskowanie Sądu I instancji wykraczało poza schematy logiki formalnej albo dokonywane było wbrew zasadom doświadczenia życiowego, czy nie uwzględniało nadto jednoznacznych związków przyczynowo - skutkowych, natomiast skuteczność procesowych zarzutów apelacji zależna była właśnie od wykazania powyższego.

Sąd I instancji poddał zgromadzony w sprawie materiał dowodowy bardzo szczegółowej analizie, a jego argumentacja przedstawiona w uzasadnieniu ostatecznych konkluzji jest w pełni przekonująca i zgodna z zasadami logiki. Z kolei skarżąca kwestionując prawidłowość ustaleń Sądu nie wskazała, jakie błędy w rozumowaniu popełnił Sąd I instancji.

W szczególności przedstawione przez skarżącą przy apelacji dokumenty obrazujące stan zdrowia małoletniego syna skarżącej i pozostałe dokumenty nie wykluczają prawidłowości wniosków Sądu i instancji.

Wobec prawidłowości ustalenia, że ubezpieczona nie prowadziła w spornym okresie działalności gospodarczej niezasadne są także zarzuty naruszenia prawa materialnego, jako, że jak już poniesiono obowiązek ubezpieczenia wynika z faktycznego wykonywania działalności gospodarczej.

Zatem skoro ubezpieczona nie prowadziła w spornym okresie działalności gospodarczej, to organ rentowy nie naruszył wskazanych przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wyłączając ją z ubezpieczeń.

Jednocześnie wskazać należy, że zarówno organ rentowy był uprawniony do dokonania oceny prawidłowości objęcia skarżącej ubezpieczeniem i nie naruszył zasady równego traktowania ubezpieczonych tylko dlatego, że jego wątpliwości co do rzeczywistego prowadzenia działalności wiązały się z zaawansowaną ciążą ubezpieczonej w momencie deklarowanego rozpoczęcia działalności i krótkim okresem opłacania składek.

Tym samym za prawidłowy uznać należało wyrok Sądu I instancji oddalający odwołanie.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

O kosztach orzeczono po myśli art. 102 k.p.c. mając na względzie sytuację rodzinną i majątkową ubezpieczonej.

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek